

EGSO VIJESTI
VELJACA 2024

Proširenje: Predstavnici zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u pridružit će se radu

EGSO-a

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) na plenarnom zasjedanju u veljači službeno je pokrenuo svoju inicijativu za dobrodošlicu predstavnicima civilnog društva iz zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u. Odabran je ukupno 131 član „kandidatkinja za proširenje“ (ECM) koji čine skupinu stručnjaka civilnog društva koji će sudjelovati u radu Odbora, čime je EGSO postao prva institucija koja je otvorila svoja vrata zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u. Inicijativom, koja je politički prioritet predsjednika EGSO-a Olivera Röpkea, postavljaju se novi standardi za uključivanje zemalja kandidatkinja u aktivnosti EU-a, čime se olakšava njihova postupna i opipljiva integracija u EU.

Inicijativu su srdačno pozdravili potpredsjednica Europske komisije Věra Jourová, premijer Crne Gore Milojko Spajić i premijer Albanije Edi Rama, koji su prisustvovali inauguraciji održanoj tijekom plenarnog zasjedanja EGSO-a 15. veljace. Njima su se pridružili predstavnici civilnog društva iz devet zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u (Albanije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Moldove, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije, Türkiye i Ukrajine) i druge organizacije za zaštitu potrošača na internetu, od kojih su svi prvi put sudjelovali u plenarnim raspravama EGSO-a.

Tom povjesnom prigodom predsjednik EGSO-a **Oliver Röpke** naglasio je: Zemlje kandidatkinje ne možemo više držati u čekaonici. Moramo odmah početi surađivati – razmjenjivati mišljenja, graditi veze i poticati snažno i zdravo civilno društvo. Zbog toga je EGSO odlučio otvoriti svoja vrata zemljama kandidatkinjama i uključiti njihove predstavnike – „članove kandidate za proširenje“ – u naš rad. Proširenje je jedan od najvažnijih i strateških izbora za budućnost Europske unije i ovog kontinenta. Europa si ne može priuštiti da bude manje ambiciozna.“

Predsjednik Vlade Crne Gore **Milojko Spajić** izjavio je: Iznimno cijenimo te aspekte postupne integracije. Mi to ne smatramo zamjenom za članstvo, već načinom pripreme kako zemalja regije zapadnog Balkana (u skladu s načelom pristupa utemeljenog na zaslugama) tako i EU-a za integraciju.

Albanski premijer **Edi Rama** naglasio je: Čvrsto vjerujem da je sada vrijeme da EU shvati da su zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana u situaciji u kojoj zaslužuju da ih se prihvati i približi, a da pritom ne moraju nužno biti članice s punim pravima, što je zapravo krajnji cilj cijelog procesa. Čvrsto vjerujem da bi se ono što se ovdje događa trebalo dogoditi i u Europskom parlamentu, što bi se trebalo dogoditi u Europskoj komisiji i Europskom vijeću. To je jedini način za umirivanje svih duhova i ubrizgavanje vrlo konkretnе energije.

Potpredsjednica Europske komisije za vrijednosti i transparentnost **Věra Jourová** izjavila je: Proširenje je naš zajednički interes. To je i dalje geostrateško ulaganje za Uniju. To je dvosmjerna ulica s koristima za zemlje kandidatkinje, ali i za EU i njegove države članice. Naš je cilj da se sve zemlje kandidatkinje postupno približavaju EU-u i da se sve više

integriraju s EU-om kako pregovori budu napredovali. Zbog toga podupiremo pokretanje današnje inicijative i svih drugih inicijativa koje pomažu našim partnerskim zemljama da uspiju s reformskim naporima koji dovode do boljeg gospodarstva i snažnije demokracije. Kao pristupnik civilnog društva, EGSO je odlučan podržati i osnažiti civilno društvo, ne samo u EU-u nego i u zemljama kandidatkinjama, na njihovu putu prema slobodi, demokraciji, gospodarskom i socijalnom blagostanju i, u konačnici, bližoj integraciji. EGSO je tradicionalno bio sastavni dio procesa proširenja jer civilnom društvu iz zemalja kandidatkinja pruža potrebnu potporu kako bi unaprijedio svoje socioekonomske i demokratske sustave i ispunio standarde EU-a u području jedinstvenog tržišta, zelenog plana i europskog stupa socijalnih prava. S obzirom na to da se tijekom 2023. intenzivirao zamah proširenja, ključno je da se ta suradnja učini korak dalje imenovanjem članova predloženih za proširenje.

Program rada Europske komisije za 2024. mora biti usmjeren na gospodarske i socijalne aspekte

Na plenarnom zasjedanju u veljači Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) istaknuo je da su održivi rast, socijalna konvergencija, povoljno poslovno okruženje i bolji uvjeti zapošljavanja ključni čimbenici oporavka od nedavnih kriza i stvaranja otpornijeg EU-a.

Glavni prioritet Europske komisije za 2024. bit će osiguravanje oporavka Europe, uzimajući u obzir gospodarske i socijalne aspekte. Glavni cilj bit će ublažavanje štetnih posljedica rata u Ukrajini i posljedične energetske krize.

Tijekom rasprave na plenarnom zasjedanju 14. veljače predsjednik EGSO-a **Oliver Röpke** pohvalio je program rada Komisije za 2024.: Ovaj program stavlja snažan naglasak na pojednostavljenje pravila za građane i poduzeća diljem Europske unije. Osobno sam zahvalan što se tim mjerama ne smanjuju socijalni standardi, standardi sigurnosti, zaštita potrošača, okolišni ili gospodarski standardi. Svjesni smo da se Europa suočava sa sve većim brojem nepredviđenih izazova.

Govoreći o dosad nezabilježenim izazovima, ali i dosad nezabilježenim prilikama, **Maroš Šefčovič, izvršni potpredsjednik** Europske komisije zadužen za europski zeleni plan, međuinstitucijske odnose i predviđanja, naglasio je odlučnost Komisije da smanji administrativno opterećenje građana i poduzeća EU-a: Ključno je osigurati da naša poduzeća ostanu konkurentna u trenutačnom globalnom i gospodarskom kontekstu, posebno naša mala i srednja poduzeća. Zbog toga nastavljamo s radom na smanjenju opterećenja koja proizlaze iz zahtjeva za izvješćivanje za 25 %, a da pritom ne ugrozimo ciljeve naše politike.

U programu rada Komisije za 2024. navodi se 41 prijedlog za pojednostavljenje i racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje, čime će se zajedno ostvariti uštede od 3,6 milijardi eura. U 2024. nastavljamo i s naporima za unapređenje zelene tranzicije i pravilnu provedbu zelenog plana, uz istodobno očuvanje konkurentnosti naše industrije i osiguravanje socijalno pravedne i uključive tranzicije, dodao jeg. Šefčovič, ističući potrebu za bliskom suradnjom i razgovorom sa svim dionicima, uključujući poljoprivrednike.

U tom kontekstu predsjednik EGSO-a istaknuo je da su u mišljenjima Odbora istaknuti brojni čimbenici koji su ključni za oporavak od krize i povećanje otpornosti EU-a. Među njima su održivi rast, socijalna konvergencija, povoljno poslovno okruženje, bolji uvjeti zapošljavanja

i usmjerenost na socijalnu i gospodarsku uzlaznu konvergenciju, pri čemu nitko ne smije biti zapostavljen.

Izvršni potpredsjednik sa zadovoljstvom primjećuje da je Odbor radio na važnim inicijativama kao što su članovi zemalja kandidatkinja za proširenje (EGSO je prva institucija EU-a koja je u svoj rad uključila zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u), test EU-a za mlade (Odbor smatra da bi se perspektiva mlađih trebala uzeti u obzir u svakom području politike) i Plavi plan EU-a (poziv EGSO-a na izgradnju sveobuhvatnog pristupa europskim vodnim politikama).

Tijekom rasprave s članovima EGSO-a Stefano Mallia, predsjednik EGSO-ve Skupine poslodavaca, takodjer se usredotočio na konkurentnost EU-a, rekavši da se europski poduzeca bore s postizanjem ciljeva zelene tranzicija i da je potrebna procjena kako bi se provjerilo jesu li jos uvijek realni i izvedivi.

Jedinstveno tržište EU: sljedeća generacija

Od kada je uspostavljeno jedinstveno europsko tržište, usklađivanje i međusobno priznavanje standarda omogućilo je tvrtkama da prodaju svoje proizvode na tržištu od preko 450 milijuna ljudi. Zauzima 61 % trgovine unutar EU-a između tvrtki i temelj je europskog gospodarskog prosperiteta, čime pogoduje građanima, potrošačima, radnicima i tvrtkama. Europska komisija procjenjuje da 25% bruto domaćeg proizvoda EU-a stvara unutarnje tržište.

Međutim, nova kretanja, poput digitalne transformacije i prijelaza na manje ugljično intenzivno i održivije gospodarstvo, zahtijevaju nove prilagodbe, kao i promjenjive potrebe potrošača, zaposlenika i tvrtki te novi geopolitički uvjeti.

Uspješan nastavak jedinstvenog tržišta zahtjeva poboljšanja u nekoliko područja, uključujući europsku energetsku i industrijsku politiku, energetsku uniju, bankovnu uniju, povoljniji okvir za velika i mala poduzeća te veću javnu potporu europskom projektu, učinkovitije javne usluge i poboljšanu infrastrukturu za IT, energiju i transport.

S dva značajna izvješća bivših talijanskih premijera, Enrica Lette ("Budućnost jedinstvenog tržišta") i Marija Draghija (o budućnosti europske konkurentnosti) koja će biti objavljena u prvoj polovici 2024., Skupina poslodavaca EGSO-a sažela je svoje ključne poruke za

uspješnu budućnost unutarnjeg tržišta EU-a u svom One Pager "Jedinstveno tržište EU-a: sljedeća generacija": europa.eu/!TVmdYg

EGSO vijesti veljača 2024: <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/eesc-info/022024>

Vijesti skupine poslodavaca veljača 2024:

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/newsletter-du-groupe-des-employeurs-fevrier-2024>

585. PLENARNO ZASJEDANJE

Veljača 2024.

RASPRAVE

Program rada i prioriteti Komisije za 2024., sudjeluje **Maroš Šefčovič, izvršni potpredsjednik Europske komisije za europski zeleni plan, međuinstitucijske odnose i predviđanja**, srijeda, **14. veljače 2024. u 15:00 sati**

Rasprava o civilnom dijalu, sudjeluje **Dubravka Šuica, potpredsjednica Europske komisije i povjerenica za demokraciju i demografiju**, četvrtak, **15. veljače 2024. u 11:30 sati**

Uloga civilnog društva u provedbi ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, sudjeluju **Wopke Hoekstra, europski povjerenik za klimatsku politiku** (još nije potvrđeno) i **Tatiana Molcean, glavna podtajnica Ujedinjenih naroda, izvršna tajnica Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE)**, srijeda, **14. veljače 2024. u 16:30 sati**

Pokretanje inicijative Europskog gospodarskog i socijalnog odbora za uključivanje članova iz zemalja kandidatkinja, sudjeluju **Edi Rama, predsjednik vlade Albanije, i Milojko Spajić, predsjednik vlade Crne Gore**, četvrtak, **15. veljače 2024. u 9:30 sati**

Poveznica na usvojena mišljenja na 585.tom plenarnom zasjedanju: [ovdje](#)

Izdvojena usvojena mišljenja:

- **REX/579 – Europska strategija gospodarske sigurnosti**

Ključne točke:

EGSO:

- pozdravlja Komunikaciju „Europska strategija gospodarske sigurnosti” kao tematsku inicijativu za pružanje odgovora na nove geopolitičke i geoekonomiske uvjete koji se neprestano mijenjaju. Iako podržava pristup koji se temelji na procjeni rizika, EGSO također poziva na sveobuhvatnu procjenu prednosti EU-a i mogućnosti koje pružaju globalni izazovi;
- naglašava da su ulaganje u inovacije, razvoj vještina i industrijske kapacitete, zajedno s osiguravanjem unutarnjeg tržišta koje dobro funkcionira, neophodni za jačanje produktivnosti i konkurentnosti i smanjenje ključnih ovisnosti uz istodobno očuvanje socijalnog tržišnog gospodarstva EU-a. Drugi temeljni aspekti uključuju energiju, sirovine, digitalni kapacitet i stabilan pristup financiranju, što zahtijeva dovršetak unije tržišta kapitala i bankovne unije;
- poziva na potpuno iskorištavanje trgovinskih i investicijskih sporazuma te brzo zaključenje trgovinskih pregovora koji su u tijeku, kao i na pokretanje pregovora s novim potencijalnim partnerima kako bi se diversificirali lanci opskrbe i proširila tržišta proizvoda. Prioriteti EU-a također bi trebali uključivati jačanje multilateralnih trgovinskih sustava utemeljenih na pravilima i globalnih sporazuma;
- potrebne su odlučne protumjere i mjere zaštite u slučaju da treće zemlje počnu predstavljati rizik za gospodarsku sigurnost EU-a u okviru mjera povezanih s trgovinom, ulaganjima ili tehnološkom suradnjom;
- poziva tvorce politika EU-a da poboljšaju uvjete kojima se potiču i podržavaju poduzeća EU-a, uključujući MMSP-ove, kao i uvjete koji im omogućuju da upravljaju geoekonomskim rizicima u poslovanju. Također ih poziva da osiguraju da im mjere politike ne uzrokuju nerazmjerne troškove ili prepreke;
- poziva na uključivanje poduzeća iz EU-a i drugih relevantnih dionika civilnog društva u daljnju razradu i provedbu strategije gospodarske sigurnosti te naglašava potrebu za jačanjem sinergija među državama članicama, čime se doprinosi jedinstvu, globalnoj snazi i općoj gospodarskoj sigurnosti EU-a.

• CCMI/213 – Prema sveobuhvatnoj strategiji za drvnu industriju EU-a

Ključne točke

EGSO:

- poziva EU i nacionalna javna tijela da konkurentnost europske drvne industrije postave kao prioritet osiguravanjem pristupa tržištu i prevladavanjem izazova u pogledu troškova i nepoštenih trgovačkih praksi, uz istovremeno osiguravanje jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu;
- poziva sve institucije EU-a da na odgovarajući način uvaže doprinos obnovljivih materijala održivosti, kružnom gospodarstvu i klimatskoj neutralnosti te da ujedno uvaže drvo kao dragocjeni kružni resurs i sirovinu;
- naglašava potrebu za utvrđivanjem minimalnih normi za emisije ugljika tijekom životnog ciklusa u građevinarstvu te zahtjeva za izvješćivanje o emisijama ugljika u industriji;
- poziva na snažnije, proaktivne mjere za suzbijanje nezakonite sječe, krčenja šuma i nezakonite trgovine drvnim građom;
- poziva na izradu strategije EU-a za privlačenje i zadržavanje mlađih talenata i žena u sektoru i osiguravanje dostupnosti kvalificirani radnika;
- naglašava važnost poštovanja europskog stupa socijalnih prava udrvnoj industriji EU-a;
- ističe sve veću potrebu za djelotvornim gospodarenjem šumama i boljom koordinacijom, kao i boljom opremom za europske i nacionalne vatrogasne službe kako bi se suzbio rastući trend velikih šumskih požara;
- poziva na dosljednu provedbu Uredbe za ekološki dizajn održivih proizvoda kako bi održivi proizvodi postali standard te kako bi se zadržalo pravedno tržišno natjecanje s uvezanim proizvodima. Nadalje, valja pozvati socijalne partnere drvnog sektora EU-a da sudjeluju u Savjetodavnom forumu o ekološkom dizajnu.

- ***INT/1048 – Paket olakšica za MSP-ove***

Referentni dokument/i: COM(2023) 535 final
EESC-2023-05071-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja paket olakšica za MSP-ove kao pokušaj da se MSP-ove stavi u središte europskog zakonodavstva i europskih strategija, rasprava i mera za potporu konkurenčnosti. Sljedeća Komisija trebala bi to načelo postaviti kao prioritet i osigurati mu kontinuitet;
- smatra da Komisija mora osigurati da izaslanik EU-a za MSP-ove ima poduzetničko iskustvo i jasno definiran skup kompetencija i odgovornosti u predstojećem mandatu 2024. – 2029., kao i da se za tu funkciju namijene odgovarajući resursi u pogledu osoblja i financijske potpore;
- pozdravlja napore za pojednostavljenje i smanjenje opterećenja u pogledu PDV-a u prekograničnim aktivnostima. Međutim, EGSO napominje da je potrebno učiniti više kako bi se uklonile druge dugotrajne prepreke. Rascjepkanost jedinstvenog tržišta i različita nacionalna pravila o robi i uslugama znatno opterećuju poduzeća;

- smatra da bi MSP-ovima trebalo olakšati pristup finansijskim sredstvima pomoću bespovratnih sredstava, zajmova ili drugih finansijskih instrumenata, uz prilagođenu pomoć. EGSO također traži od Komisije da uvede sve potrebne mjere za poticanje MSP-ova na odgovorno postupanje pri pristupanju sredstvima EU-a;
  - ističe da bolja upotreba već postojećih alata može doprinijeti izbjegavanju birokratskog opterećenja. Dobar je primjer toga da se u svakom zakonodavnom prijedlogu navedu očekivane obveze koje proizlaze iz prijedloga, što, među ostalim, pomaže u boljem razumijevanju kumulativnog opterećenja.
- ***NAT/894 – Sprečavanje gubitaka plastičnih peleta radi smanjenja onečišćenja mikroplastikom***

Referentni dokument/i: COM(2023) 645 final – 2023/0373 (COD)
EESC-2023-04923-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- prihvaća i u osnovi podržava prijedlog Komisije o reguliranju postupaka i emisija povezanih s peletima mikroplastike, kao i o ublažavanju opasnog onečišćenja u tom specifičnom području;
- ističe da hitno treba razviti standardiziranu metodologiju za praćenje i pravilnu procjenu gubitaka peleta mikroplastike duž cijelog lanca opskrbe. Time bi se omogućilo procjenjivanje ispuštanja i praćenje napretka u postizanju zadanog smanjenja od 30 % do 2030.;
- preporučuje da se područje primjene Uredbe proširi na prijevoznike, uz blaže zahtjeve samo za mikroprijevoznike, uključujući i pomorski promet unutar EU-a, i da se nakon dovršetka Uredbe i njezinog usklađivanja sa zakonodavnim postupkom Međunarodne pomorske organizacije proširi i na sektor međunarodnog pomorskog prometa te da se obave pripremni radovi za rješavanje pitanja sekundarne mikroplastike iz guma, boje, tekstila, geotekstila i kapsula s deterdžentom;
- kad je riječ o zaštiti okoliša i ljudi, predlaže da se u predmetnoj uredbi pozornost posveti geografskim područjima koja su najizloženija emisijama mikroplastike kao mogućim mjestima za poduzimanje mjera u svrhu ublažavanja i smanjenja onečišćenja;
- naglašava da treba povećati učestalost provjera sukladnosti i predvidjeti reviziju predmetne uredbe sredinom provedbenog razdoblja kako bi se procijenila njezina učinkovitost, kao i preispitati i, prema potrebi, preciznije ograničiti količinu peleta utvrđenu u ublaženim regulatornim zahtjevima propisanima za mikropoduzeća i mala poduzeća;
- upozorava na to da brzo rastuća proizvodnja plastičnih peleta iz primarnih sirovina ili recikliranih materijala sve više otežava ublažavanje njihovog učinka. Stoga treba intenzivnije raditi na provedbi predmetne uredbe i osiguravanju usklađenosti s njome;

- napominje da nema velike potražnje za dodatnim radnicima i radnicama, osim za zelena radna mjesta, ali da treba povećati senzibilizaciju i sposobljenost svih zaposlenika i zaposlenica;
  - ističe da bi trebalo razmotriti međunarodne aspekte predmetne uredbe kako bi se osigurali jednaki uvjeti tržišnog natjecanja za subjekte iz EU-a koji poštuju propise i subjekte iz trećih zemalja;
  - naglašava da treba intenzivirati znanstvene i istraživačke aktivnosti, prije svega zato da bi se shvatili štetni učinci koje na ljudsko i ekološko zdravlje imaju onečišćenje peletima mikroplastike;
  - predlaže da se preispitaju najbolje raspoložive tehnike za gospodarske subjekte radi uključivanja gubitka peleta.
- ***SOC/782 – Jačanje civilnog dijaloga i participativne demokracije u EU-u: smjer za budućnost***

Referentni EESC-2023-03879-00-00-AC
dokument/i:

Ključne točke

EGSO:

- ističe da provedba članka 11. UEU-a, u okviru dalnjeg postupanja nakon Konferencije o budućnosti Europe, uz istodobno jačanje uloge EGSO-a, može dovesti do djelotvornijih politika. Podržava preporuku Konferencije o budućnosti Europe o razvoju dodatnih instrumenata participativne demokracije. Nekoliko preporuka uključuje izgradnju povoljnog okvira za građanski dijalog te se prepoznaje uloga EGSO-a, među ostalim kao potencijalnog istinskog središta panelâ građana i građanki. Posebnu ulogu organizacija socijalnih partnera trebalo bi u potpunosti poštovati u strukturama i procesima socijalnog dijaloga, pri čemu je građanski dijalog zaseban proces;
- kao prvi korak poziva na izradu strategije za civilni dijalog koja bi rezultirala akcijskim planom. Jedan od stupova tog plana mogao bi biti dio paketa mjera za obranu demokracije u Europi. Usto bi se u planu moglo razmatrati donošenje međuinstitucijskog sporazuma među institucijama EU-a u kojem bi se utvrdile mјere i s njima povezani resursi koji bi se iskoristili u tu svrhu. Izradu tog plana mogao bi voditi bi EGSO uz sudjelovanje mreža civilnog društva na razini EU-a;
- zalaže se da se uloga odgovornih osoba u različitim institucijama ojača kako bi članak 11. UEU-a bio djelotvoran te da se u svim institucijama EU-a primjenjuju određeni standardi, kao što su značaj građanskog dijaloga, dijeljenje političkog programa i prioriteta, uključivanje ranjivih skupina itd.;
- poziva na izradu godišnjeg pregleda stanja civilnog dijaloga (ili prostora za građansko djelovanje) o doprinosu organizacija civilnog društva postupcima savjetovanja uz obrazloženje o tome je li njihov doprinos uzet u obzir. Ocenjivanje učinka uz pomoć godišnjeg pregleda stanja omogućilo bi da se dvaput godišnje izrađuje izvješće o civilnom dijalu u kojem bi se pratili uspjesi i neuspjesi suradnje EU-a s civilnim

društvom općenito i ocjenjivalo stanje civilnog dijaloga i djelotvornost organizacija civilnog društva;

- ponovno ističe da EGSO mora biti u središtu procesa jačanja participativne demokracije u europskim institucijama i među njima te predlaže da se uloga EGSO-a prilagodi kako bi mu se u njegovu savjetodavnom radu omogućilo eksperimentiranje s nizom participativnih instrumenata, kao što su paneli građana. Time bi se naglasio poseban status EGSO-a kao institucionalnog zaštitnika savjetovanja s civilnim društvom i dijaloga s civilnim društvom općenito;
- smatra da se organizacije civilnog društva moraju temeljiti na unutarnjoj demokraciji, autonomiji i transparentnosti i biti neprofitni model u službi općeg i specifičnog interesa svojih članova i članica, te stoga moraju biti legitimne i reprezentativne. Stoga poziva na uspostavu akreditacijskog mehanizma na temelju prethodno navedenih načela.

- ***ECO/613 – Oporezivanje prekograničnih radnika na daljinu na globalnoj razini i učinak na EU***

Referentni dokument/i: samoinicijativno mišljenje EESC-2023-00860-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO:

- ističe da su u posljednjih desetak godina globalizacija i digitalizacija otvorile nove mogućnosti rada na daljinu. Pandemija bolesti COVID-19 prouzročila je dosad nezabilježene promjene u životima radnika i u poduzećima, što je dovelo do eksponencijalnog porasta rada na daljinu;
  - podsjeća na to da nove tehnologije omogućuju da se potpuno isti rad obavlja bez fizičke prisutnosti. To znači i da mnogo više osoba može raditi na daljinu preko granica, a broj prekograničnih radnika na daljinu znatno se povećao;
  - smatra da je bolja opcija oporezivanje dohotka zaposlenika kao dohotka od nesamostalnog rada u državi porezne rezidentnosti poslodavca. Takav bi sistem bio jednostavniji za zaposlenike, a mogao bi biti i privlačan poslodavcima. Da bi se nadoknadio gubitak prihoda u državi boravišta zaposlenika, vjerojatno bi bio potreban mehanizam podjele prihoda;
  - predlaže da se poreznim tijelima omogući da podijele dohodak između država korištenjem podataka o stvarnoj prisutnosti osoba u predmetnim državama (što poslodavac prijavljuje poreznoj upravi u svojoj državi porezne rezidentnosti, pri čemu djeluje kao jedinstvena kontaktna točka) ili korištenjem određenog makroekonomskog agregatnog ključa.
- ***INT/1047 – Alternativno rješavanje sporova***

Referentni dokument/i: COM(2023) 647 final—2023/375 (COD)
COM(2023) 649 final—2023/376 (COD))
EESC-2023-04939-00-00-AC-TRA

Ključne točke

EGSO

- podržava, paralelno s dostupnim sudskim postupcima i provedbom prava potrošača od strane nacionalnih tijela, razvoj alternativnog rješavanja sporova (ARS) kao alternative sudskim postupcima u kojima potrošači traže pravnu zaštitu za štetu koju su im trgovci;
  - naglašava važnost poticanja država članica i industrija na uspostavu takvih programa i poticanja trgovaca, uključujući MSP-ove, da se tim programima dobrovoljno pridruže i poziva Komisiju da preispita napredak sustava ARS-a tri godine nakon provedbe predložene Direktive;
  - smatra da su povratne informacije subjekata ARS-a iznimno vrijedne za stručnjake, zakonodavce ili regulatorna tijela. Stoga poziva da se, povrh zahtjeva da se izvješća o aktivnostima u okviru sustava ARS-a objavljaju svake dvije godine, uvede i ubrzani postupak izvješćivanja o kriznim situacijama. Poziva Komisiju da u svoje evaluacije sektorskih propisa uključi povratne informacije platformi za ARS;
  - poziva zakonodavce da preciznije definiraju zahtjev prema kojem potrošač mora prvo stupiti u kontakt s trgovcem, a tek onda pribjeći sustavu ARS-a, kao i sankcije koje se primjenjuju na trgovce koji ne poštuju zahtjev da u roku od 20 radnih dana, navedenog u prijedlozima, izvijeste o tome da prihvataju postupak ARS-a.
-
- ***ECO/635 – Poboljšanje referentnih vrijednosti i zahtjeva za izvješćivanje u području financijskih usluga i potpore ulaganjima***

Referentni dokument/i: COM(2023) 593 final – 2023/0363 (COD)
COM(2023) 660 final – 2023/0379 (COD)
EESC-2023-05424-00-00-AC

Ključne točke

U vezi s razmjenom podataka i smanjenjem administrativnih zahtjeva u području financijskih usluga i potpore ulaganjima, EGSO:

- pozdravlja inicijativu za racionalizaciju i pojednostavljenje zahtjeva za nadzorno izvješćivanje i izbjegavanje dvostrukih zahtjeva za izvješćivanje;
- smatra da će biti potrebno standardizirati opseg i format podataka uključenih u razmjenu informacija među tijelima koja nadziru financijski sektor;
- napominje da predložene promjene mogu dovesti do određenih troškova provedbe i/ili dodatnih troškova standardizacije. Svođenje troškova na najmanju moguću mjeru ne bi trebalo odvojiti od drugih ciljeva prikupljanja i razmjene podataka;
- smatra da bi se budućim inicijativama trebalo utvrditi da se dostava podataka jednom

nadležnom tijelu (ili zajedničkoj platformi) smatra dostavom svim drugim nadležnim tijelima (koncept „jedinstvene kontaktne točke”);

- napominje da bi razmjena podataka među tijelima i dalje bila podložna dobrovoljnom zahtjevu. U tom pogledu nadležna tijela moraju (ne samo „mogu”) sklopiti memorandume o razumijevanju kako bi se utvrdili načini razmjene informacija;
- ističe da bi, kako bi se postiglo to pojednostavljenje, redovito preispitivanje zahtjeva za izvješćivanje trebalo biti obvezno;

U vezi s izmjenama Uredbe o referentnim vrijednostima, EGSO:

- pozdravlja uravnoteženiji i proporcionalniji pristup očuvanju finansijske stabilnosti i cjelovitosti europskih tržišta, kao i smanjenju troškova i regulatornih zahtjeva, posebno smanjenjem zahtjeva za neznačajne referentne vrijednosti;
  - pozdravlja pojašnjeno uloge Komisije, Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) i nacionalnih tijela u postupku koji se primjenjuje na značajne i ključne referentne vrijednosti;
  - snažno preporučuje da se provjeri je li moguća ikakva inicijativa za smanjenje zahtjeva za izvješćivanje ili smanjenje troškova za ključne ili značajne referentne vrijednosti.
-
- ***ECO/634 – Godišnji pregled održivog rasta 2024.***

Referentni COM(2023) 901 final

dokument/i: EESC-2023-05137-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- preporučuje da Europska središnja banka (ESB) pomno prati gospodarske rizike i pažljivo provede planiranje za nepredvidive situacije radi osiguravanja pouzdanih izgleda za inflaciju i savjetuje ESB-u da bude spreman prilagoditi politike ako inflacija bude padala tempom sporijim od predviđenog ili ako opet kreće rasti, ili ako pak padne previše ispod 2 %, zagovarajući na taj način jasnije planiranje za nepredvidive situacije da bi se očuvala pouzdanost izgleda za inflaciju;
- poziva na konkretnu suradnju s nacionalnim parlamentima, regionalnim i lokalnim vlastima, civilnim društvom i socijalnim partnerima na reformama okvira EU-a za makroekonomsko upravljanje i naglašava da je važno da se na nacionalnoj razini preuzme odgovornost za te reforme putem djelotvornog dijaloga;
- naglašava ključnu važnost uključivanja demokratskih vrijednosti i načela vladavine prava u gospodarsko upravljanje EU-a;
- uvažavajući raznolikost gospodarskih uvjeta i izazova povezanih s rastom u državama članicama, zalaže se za fiskalnu konsolidaciju kojom bi se uzele u obzir specifičnosti svake pojedine države članice;
- poziva na uravnotežen pristup postupnom ukidanju krizne potpore, kojom se i dalje pomaže ranjivim skupinama pogodjenima visokim troškovima energije i inflacijom, i na to da se u određenim zemljama uspostavi trajni okvir za potporu utemeljenu na provjeri imovinskog stanja te naglašava da treba provesti detaljnu raspravu o socijalnim učincima;

- poziva Europsku komisiju i nacionalne vlade da pruže potrebnu potporu za jačanje administrativnih kapaciteta i pojednostavljenje postupaka i da civilno društvo uključe u provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost;
- naglašava da usavršavanjem, osiguravanjem jednakih mogućnosti i uklanjanjem regionalnih razlika treba povećati sudjelovanje na tržištu rada i zalaže se za politike kojima se rješava problem gubitaka u učenju uzrokovanih pandemijom, s naglaskom na potrebama učenika i škola u nepovoljnem položaju;
- iako podupire mjere za povećanje produktivnosti, poziva na poduzimanje odvažnijih mjer za uklanjanje administrativnih prepreka koje poduzećima u EU-u i drugim dionicima otežavaju poslovanje i tvrdi da inicijative za smanjenje obveza u pogledu izvješćivanja moraju biti popraćene jačim poticajima za ulaganja u održivost, što uključuje i prekogranična ulaganja;
- zalaže se za uravnotežen fiskalni pristup koji bi uključivao doprinos dionika i u obzir uzimao gospodarsku stvarnost u svim državama članicama i naglašava da bi se provedba planova oporavka trebala uskladiti s tim nijansiranim pristupom kako bi se spriječilo ugrožavanje ostvarenja okolišnih i socijalnih ciljeva;
- razočaran je zbog kašnjenja u uspostavi Fonda za europsku suverenost, a ograničeni proračun za Platformu za strateške tehnologije za Europu (STEP) izaziva ozbiljne sumnje u predanost i sposobnost EU-a da ostvari svoje ciljeve zelene tranzicije, kao i zabrinutost u pogledu ulaganja u konkurentnost Unije.